

۲۰۲۳.۱۱.۲۶

سید عظیم حسینی

قاموس کبیر افغانستان - اصطلاحات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی

درج اصطلاحات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی به زبان ساده

در قاموس کبیر افغانستان

« ۱ »

اصطلاحات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بخش مهمی از زبان روزمره ما استند. ما هر روز از این اصطلاحات در رسانه‌ها، اخبار، گفتگوها و حتی در روابط شخصی خود استفاده می‌کنیم. بسیاری از این اصطلاحات پیچیده و مبهم بوده و برای افراد غیرمتخصص، فهمیدن معنای آنها دشوار است. هدف از جمع آوری و درج این اصطلاحات که به شکل نوشتاری تهیه و به صورت مسلسل در قاموس کبیر افغانستان به نشر خواهد رسید، سعی بعمل خواهد آمد تا توضیحات پیرامون اصطلاحات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی به زبان ساده و قابل فهم برای همه افراد باشد. تلاش خواهیم کرد تا این اصطلاحات را به طور خلاصه و مختصر توضیح دهیم و مفاهیم آنها را به طور واضح و قابل درک بیان کنیم. از دوستان ارجمند، دانشمندان، متخصصان علوم و قلم به دستان صمیمانه آرزو مندیم، تا در صورت ملاحظه اشتباه در متون و تشریحات ارائه شده، لطف نموده در تصحیح آن ما را یاری نموده، منت گذارند.

ابتدا به تعریف مفاهیم کلی و اساسی در بخشهای سیاست، اقتصاد و جامعه می‌پردازیم. سپس، به توضیح اصطلاحات تخصصی‌تر در این زمینه‌ها خواهیم پرداخت. ما معتقدیم که این مجموعه ای نوشتاری در قاموس کبیر افغانستان می‌تواند به افراد کمک کند تا درک بهتری از دنیای اطراف خود داشته باشند و در تصمیم‌گیری‌های خود، آگاهانه‌تر عمل کنند. یادگیری اصطلاحات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و درک دقیق مفاهیم، مزایای زیادی دارد. از جمله این مزایا می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

• فهم بهتر مسائل جهان

اصطلاحات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی ابزاری اند که به ما کمک می‌کند تا مسائل جهان را بهتر درک کنیم، اخبار را به طور دقیق‌تر و عمیق‌تر دنبال کنیم و به درک بهتری از علل و پیامدهای مسائل سیاسی و اجتماعی برسیم.

• افزایش دانش عمومی

یادگیری اصطلاحات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی به افزایش دانش عمومی ما کمک می‌کند. این اصطلاحات در بسیاری از زمینه‌های زندگی ما مورد استفاده دارند و دانستن آنها می‌تواند به ما کمک کند تا در گفتگوها و تعاملات خود، بهتر ارتباط برقرار کنیم.

• افزایش مهارت‌های فکری

یادگیری اصطلاحات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی به افزایش مهارت‌های فکری ما کمک نموده و باعث می‌گردد تا به طور انتقادی فکر کنیم و مسائل را از زوایای مختلف بررسی کنیم.

نحوه مطالعه اصطلاحات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی

برای مطالعه اصطلاحات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، روش‌های مختلفی وجود دارد. یکی از روش‌ها، مطالعه کتاب‌ها و مقالات آموزشی است. این روش، روشی جامع و عمیق است، اما ممکن است برای افراد مبتدی دشوار باشد.

روش دیگر، مطالعه درس‌نامه‌ها و جزوات درسی است. این روش، روشی ساده‌تر است، اما ممکن است اطلاعات کافی را در اختیار ما قرار ندهد.

روش سوم، مطالعه لغت‌ها و اصطلاحات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی در اینترنت است. این روش، می‌تواند روشی سهل و سریع باشد، اما ممکن است اطلاعات نادرستی را در اختیار ما قرار دهد.

بهترین روش مطالعه اصطلاحات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، ترکیبی از این روش‌ها است. در این صورت، ما می‌توانیم از مزایای هر روش استفاده کنیم و اطلاعات جامع و دقیقی را در اختیار داشته باشیم.

اصطلاحات کلی و بنیادی در بخش سیاست:

ریشه	تشریحات به زبان ساده	اصطلاحات
عربی	<p>سیاست یعنی درایت؛ باهوشی؛ خردمندی، خط مشی، دیپلوماسی، اصلاح امور و اداره کارهای مملکت، مراقبت امور داخلی و خارجی کشور، رعیت داری، مردم داری.</p> <p>سیاست کلمه عربی است که ریشه آن به معنی «رام کردن اسب» می‌باشد. این کلمه در ادبیات دری / پارسی بعضاً به معنی «اداره کردن» و «چاره کردن» هم آمده است؛ مثلاً معنی این جمله که «فلانی چهار پایش را سیاست کرد» به معنی پیدا کردن جا و چراگاه برای چهارپا است. کلمه سیّاس که هم ریشه با کلمه سیاست است به معنی «زیرک»، «حیله گر» و «رند» است. در برخی از متون قدیمی «سیاست کردن» به معنی «تنبیه کردن» هم آمده است. سیاست در معنای عام هرگونه راهبرد و روش و مشی برای اداره یا بهتر کردن هر امری از امور، (چه شخصی چه اجتماعی) می‌باشد؛ و در اصطلاح اموری است که مربوط به دولت، مدیریت، تعیین شکل، مقاصد و چگونگی فعالیت دولت باشد. سیاست به فرانسوی: (Politique) شناخت، اتخاذ تصمیم تخصصی، پیاده سازی بهترین راه و روش برای منافع فردی یا گروهی در برابر چالشهای احتمالی یا پیشرو است.</p>	سیاست
عربی	<p>علوم سیاسی که به انگلیسی آنرا پولیتیکل ساینس (Political science) و یا بعضاً آنرا سیاست شناسی نیز می‌گویند عبارت از علم اجتماع بوده که از چگونگی سیستم های حاکمیت، تحلیل و تجزیه امور اداره کشور و فعالیت های سیاسی، چگونگی افکار سیاسی در اجتماع، مسایل مرتبط به قانون اساسی و</p>	علوم سیاسی

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

قوانین متمم اموراجتماع و خط مشی سیاسی بحث میکند.

علوم سیاسی در حقیقت عبارت است از تحقیقات در امور اجتماع بمنظور در یافت راهکار های علماً تنظیم شده برای امور اداره کشور و روابط سیاسی میباشد که در سیر تاریخی خویش در جوامع بشری تاکنون شیوه های پوزیتیویزم یا مثبت گرایی، تفسیر گرایی، ریالیزم یا واقعیت گرایی، نهادگرایی یا تحلیل و تجزیه اقتصادی و اجتماعی جامعه و پلورالیزم یا کثرت گرایی را شناسایی کرده اند. علوم سیاسی یک رشته مهم است که میتواند به افراد کمک کند تا درک بهتری از دنیای سیاست داشته باشند، در انتخابات شرکت کنند، و در امور سیاسی مشارکت داشته باشند. علوم سیاسی یک رشته ای پویا است که با تغییرات سیاسی و اجتماعی در جهان، در حال تغییر و تحول است. ارسطو این علم را به عنوان مطالعه حکومت تعریف کرده و چون مادر علوم می شناخت. علوم سیاسی با اکثر رشته های دیگر علوم بصورت مستقیم تداخل دارد، از آنجمله اقتصاد، حقوق، روانشناسی، تاریخ، مردم شناسی، حقوق اداری، سیاست ملی، ارتباطات بین الملل، سیاست تطبیقی، جامعه شناسی، مؤسسات سیاسی و نظریه های سیاسی، همچنان تمامی رشته های علمی به صورت غیر مستقیم با سیاست در ارتباط استند. گرچه قرن نوزدهم را زمان تدوین تمام شاخه های علوم اجتماعی می پندارند اما علم سیاست ریشه هایی در دوران باستان دارد؛ در واقع، طبق تحقیقات و یافته های اخیر بشر، این علم تقریباً 2500 سال پیش توسط

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

	<p>کارهای افلاطون و ارسطو سازمان یافت. علوم سیاسی از بخشهای متنوع علوم ذیل متشکل میبشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> - فلسفه - اندیشه های متنوع سیاسی - سیاست تطبیقی - جامعه شناسی - سیاستگذاری عمومی در جامعه و اداره حاکمیت - مطالعات منطقوی و جهانی - روابط بین المللی و روابط بین الدول - تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی 	
<p>عربی - فارسی</p>	<p>سیاستمدار به فردی گفته می شود که در امور سیاسی شرکت دارد. سیاستمدار یا سیاستگذار، فردی است که در حوزه سیاست فعالیت دارد و در تصمیمگیریها و اجرای سیاستها نقش دارد. سیاستمداران ممکن است در سطوح مختلف حکومتی و اجتماعی، از مقامات اجرایی گرفته تا نمایندگان پارلمان، فعالیت داشته باشند. سیاستمداران معمولاً به منظور تحقق اهداف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در جامعه فعالیت می کنند. آنها ممکن است از طریق شرکت در انتخابات، نمایندگی در رلمان، تصمیمگیری در سطح اجرایی حکومت یا حضور در سازمانها و نهادهای مرتبط با حوزه سیاست و اجتماع، نقش خود را ایفا کنند.</p> <p>سیاستمداران به عنوان نمایندگان جمعیت و نهادهایی که مسئولیت تصمیمگیری و اجرا در حوزه های مختلف دارند، نقش مهمی در شکلگیری سیاستها و سیر توسعه جوامع ایفاء می کنند. سیاستمداران معمولاً در دولت یا نهادهای سیاسی دیگر فعالیت می کنند.</p> <p>سیاستمداران معمولاً به منظور تحقق اهداف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در جامعه فعالیت می</p>	<p>سیاستمدار</p>

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

	<p>کنند. آن‌ها ممکن است از طریق شرکت در انتخابات، نمایندگی در پارلمان، تصمیم‌گیری در سطح اجرایی حکومت یا حضور در سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با حوزه سیاست و اجتماع، نقش خود را ایفا کنند.</p> <p>سیاستمداران به عنوان نمایندگان جمعیت و نهادهایی که مسئولیت تصمیم‌گیری و اجرائی در حوزه‌های مختلف دارند، نقش مهمی در شکل‌گیری سیاست‌ها و سیر توسعه جوامع ایفاء می‌کنند. سیاستمداران معمولاً در دولت یا نهادهای سیاسی دیگر فعالیت می‌کنند.</p>	
عربی	<p>دولت که معادل انگلیسی آن State، فرانسوی آن Etate و لاتین آن Status است، به معنای شان، مقام، موقعیت می‌باشد.</p> <p>دولت در لغت به معنای، ثروت و دارایی، بخت و اقبال، اقتدار و شوکت، کشور و سرزمین، قدرت و سیطره، مال و ظرف‌آمده و بدان سبب مال و ثروت را دولت گویند که دست به دست می‌گردد، اما علم سیاست دولت را چنین بیان میدارد:</p> <p>دولت عبارت از دستگاه یا سازمان سیاسی است که بوسیله زور و اجبار در یک قلمرو جغرافیایی حاکمیت و اداره اجتماع را بوسیله انحصار حاکمیت و قانونگذاری تأمین میکند و شامل اجزای یا قوه اجرائیه (حکومت)، قضائیه و تقنینیه که به نام قوای ثلاثه مشهور است می‌باشد.</p> <p>دولت دارای مشخصات ذیل است:</p> <ul style="list-style-type: none"> • قدرت سیاسی و قانونی: دولت دارای قدرت سیاسی است که به آن اجازه می‌دهد قوانین را وضع و اجرا کند. دولت همچنین دارای قدرت قانونی است که به آن اجازه می‌دهد از قوانین خود دفاع کند. • قلمرو مشخص: دولت بر یک قلمرو مشخص حاکم است. این قلمرو ممکن است یک کشور، یک شهر یا یک منطقه باشد. 	دولت

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان‌گذار این قاموس آرزو دارد، داشته‌های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

	<ul style="list-style-type: none"> • نظم و امنیت: دولت مسئول برقراری نظم و امنیت در جامعه است. دولت از طریق پولیس، قوای نظامی و سایر نهادهای امنیتی، از وقوع جرم و جنایت جلوگیری می‌کند و امنیت جان و مال افراد را تأمین می‌نماید. • منافع عمومی: دولت مسئول تأمین منافع عمومی است. این منافع شامل مواردی مانند آموزش، صحت عامه، رفاه اجتماعی و زیرساخت‌های اقتصادی می‌باشد. 	
عربی	<p>به دولتی گفته می‌شود که از نظر سیاسی و اقتصادی مستقل باشد. این دولت دارای حاکمیت کامل بر سرزمین یا قلمرو جغرافیایی مستقل است و می‌تواند در امور داخلی و خارجی خود به طور مستقل تصمیم‌گیری کند.</p>	دولت مستقل
عربی - انگلیسی	<p>به دولتی گفته می‌شود که کنترل یک سرزمین مشخص را در اختیار دارد، اما از سوی جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته نشده است. این دولت ممکن است از نظر سیاسی و اقتصادی مستقل باشد، یا ممکن است تحت کنترل یک کشور دیگر قرار داشته باشد.</p> <p>در برخی موارد، دولت دفکتو می‌تواند به یک دولت مستقل تبدیل شود. به عنوان مثال، در سال 1991، جمهوری یوگسلاوی به چندین کشور مستقل تقسیم شد. یکی از این کشورها، جمهوری مقدونیه بود که در ابتدا از سوی جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته نشد. با این حال، در سال 1993، مقدونیه به عنوان یک کشور مستقل به رسمیت شناخته شد و به سازمان ملل متحد پیوست.</p> <p>در برخی موارد دیگر، دولت دفکتو ممکن است به یک دولت مستقل تبدیل نشود. به عنوان مثال، در حال</p>	دولت دفکتو

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

	<p>حاضر، دولت طالبان افغانستان را در اختیار دارد. با این حال، جامعه بین‌المللی هنوز دولت طالبان را به عنوان یک دولت مستقل به رسمیت نشناخته است. بنابراین، تفاوت اصلی بین دولت مستقل و دولت دفکتو در این است که دولت مستقل از سوی جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته شده است، اما دولت دفکتو از سوی جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته نشده است.</p>	
--	---	--

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند